

Skatteministeriet

15. marts 2019
J.nr. 2019 - 1957

Til Folketinget – Sundheds- og Ældreudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 605 af 20. februar 2019 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Schnoor (ALT).

Karsten Lauritzen

/ Kristina Astrup Blomquist

Spørgsmål

Ministeren bedes oplyse, hvilke økonomiske og sundhedsmæssige konsekvenser, der vil være forbundet ved at indføre minimumspriser på alkohol, som man f.eks. har indført i Skotland i forhold til sundhedsudgifter (f.eks. indlæggelser), børn og unges forbrug af alkohol og merindtægter i forhold til forhøjede afgifter.

Svar

Fra den 1. maj 2018 er der i Skotland indført minimumspriser på alkohol på 50 pence pr. genstand svarende til 4,3 kr. Der er ikke tale om en forhøjelse af afgifterne på alkohol, men derimod at detailhandlen ikke må sælge alkoholiske drikkevarer til forbrugerne til en pris, som er lavere end den lovbestemte minimumspris.

Ved Skatteministeriets provenuvurderinger af ændringer i afgiften på alkoholiske drikkevarer lægges en skønnet gennemsnitspris pr. liter for henholdsvis øl, vin og spiritus til grund. Den gennemsnitlige pris på henholdsvis øl, vin og spiritus kan på den baggrund beregnes til henholdsvis ca. 4,6 kr., 5,8 kr. og 5,4 kr. pr. genstand¹. Der er en vis variation i priserne på øl, vin og spiritus, og der sælges således discountprodukter til en pris, der er væsentligt lavere end en minimumspris på 4,3 kr. inkl. afgift pr. genstand.

Indførelsen af minimumspriser på 4,3 kr. pr. genstand vurderes således at øge den gennemsnitlige pris på alkoholiske drikkevarer. Skatteministeriet har imidlertid ikke et tilstrækkeligt grundlag vedrørende markedspriser og markedsandele i de forskellige prissegmenter mv. til at skønne over den gennemsnitlige prisstigning.

Indførelsen af minimumspriser på alkohol på 4,3 kr. pr. genstand skønnes at medføre et mindreprovenu fra afgifter og moms. Det skyldes, at højere priser på henholdsvis øl, vin og spiritus skønnes at reducere det afgiftspligtige salg i Danmark og øge grænsehandlen med de respektive drikkevarer.

Ved Skatteministeriets provenuvurderinger af ændringer i afgiften på henholdsvis øl, vin og spiritus forudsættes en priselasticitet på ca. -0,3, hvilket svarer til, at danskernes forbrug af henholdsvis øl, vin og spiritus skønnes at falde med ca. 3 pct. ved en prisstigning på 10 pct. Det må formodes, at såvel yngre som ældre danskere vil mindske forbruget af alkohol ved en prisstigning.

Til eksempel kan der ses på effekterne, hvis det antages, at den gennemsnitlige pris på spiritus stiger med 10 pct. En prisstigning med 10 pct. skønnes samlet at medføre et mindreprovenu på ca. 170 mio. kr. (2019-niveau) som følge af færre afgifts- og momsindtægter afledt af et mindre forbrug, øget dansk grænsehandel og mindsket udenlandsk grænsehandel i Danmark.

¹ Der er taget udgangspunkt i gennemsnitlige literpriser som opgjort til *Skattekonomisk Redegørelse 2018* justeret for de vedtagne afgiftsnedsettelse på øl og vin pr. 1. april 2019. Der er omregnet til pris pr. genstand med udgangspunkt i henholdsvis øl med 4,6 pct. alkohol, vin med 12 pct. alkohol og spiritus med 40 pct. alkohol.

Indførelsen af en minimumspris forventes at reducere de eksterne helbredsomkostninger som følge af et lavere alkoholforbrug. De eksterne helbredsomkostninger består blandt andet af øgede omkostninger i sundhedsvæsenet, som ikke bæres af forbrugeren selv, og øgede udgifter til dagpenge mv. i forbindelse med sygdom. De eksterne helbredsomkostninger er skønnet til ca. 160 kr. (ekskl. moms) pr. liter ren alkohol i Skatteministeriets såreringsrapport fra 2017 ”*Sanering af punktafgifter - Bilagskapitel 2: Delanalyse*”. Ved det ovennævnte beregningseksempel med en prisstigning på 10 pct. for spiritus skønnes de eksterne helbredsomkostninger reduceret med ca. 25 mio. kr.

Hvis man ønsker at forhøje prisniveauet på alkoholiske drikkevarer, er det ud fra en samfundsøkonomisk betragtning mere hensigtsmæssigt at anvende afgifter frem for lovbestemte minimumspriser. Indførelse af minimumspriser indebærer de samme negative konsekvenser for forbrugerne som afgiftsforhøjelser i form af højere forbrugerpriser. Afgiftsforhøjelser vil imidlertid som udgangspunkt indebære et merprovenu for staten, mens lovfaste minimumspriser vil indebære et mindreprovenu. Lovbestemte minimumspriser vil desuden hæmme konkurrencen på markedet for alkoholiske drikkevarer og indebære højere avancer til producenter og detailhandlen.

Indførelsen af minimumspriser vil således belaste forbrugerne og samtidigt indebære et mindreprovenu for staten. Hvis dette mindreprovenu skal finansieres via skatte- og afgiftsforhøjelser, vil dette også belaste forbrugere og virksomheder. Regeringen arbejder generelt for at lempe skatter og afgifter, der skal gøre det billigere og nemmere for forbrugere og virksomheder. Regeringen kan derfor ikke støtte forslag om afgiftsforhøjelser eller indførelse af lovbestemte minimumspriser.